

ಸತಿ ನನಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮಾವುತ ರಾತ್ರಿ ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಬಂದ. ಮತ್ತೊಂದು ದಿನ ಆನೆ ಮಾವುತನನ್ನೇ ತುಳಿದು ಸಾಯಿಸಿತು. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಸತಿ ನನಗೆ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಳು. ಕೋಟೆಬಾಗಿಲಿನ ನನ್ನೂರಿನ ನೆನಪಿನ ಜೊತೆಗೆ ಸತಿಯ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ನಾನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾನು ಆಲಿಂಬುದವನಾಗಿದ್ದು ಸತಿಯಿಂದಲೇ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ರತಿಯ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರತಿಚಿಹ್ನೆಗಳು ಅಡಗಿದ್ದವೆಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸಿತ್ತು. ನನ್ನನ್ನು ತಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ, ನಾನು ಓದುವ ಪುಸ್ತಕದತ್ತ ನನ್ನ ತೋಳಿನ ಮೂಲಕ ಇಣಕಿ ನೋಡಲಿಕ್ಕಾಗಲಿ ಅವಳು ಸಂಕೋಚಪಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಸುಮಿತ್ರ ಮೂರನೆಯವಳು. ಮೋಹನಾಂಗಿ. ನನ್ನ ಆಸಕ್ತಿ ಅವಳಲ್ಲೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದಲ್ಲವೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನನಗಿಂತಲೂ ಐದು ವರ್ಷ ಕಿರಿಯವಳು. ಹೆಂಡತಿಗೆ ಗಂಡನಿಗಿಂತಲೂ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಾದರೂ ಕಡಿಮೆಯಿರಬೇಕೆಂದಲ್ಲವೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಂಬಿಕೆ. ನಾನು ಸುಮಿತ್ರಳನ್ನು ಮೊದಲು ನೋಡಿದಾಗ ಅವಳಲ್ಲಿ ರತಿ ಚಿಂತನೆಗಳೇನು ಹುಟ್ಟಿಬರುವ ವಯಸ್ಸಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಜನ್ಮಾಂತರದ ಅನುಬಂಧದಂತೆ ಏನೋ ಒಂದು ಸಾಮೀಪ್ಯ ಅವಳಿಗೆ ನನ್ನೊಂದಿಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆಯೇ ನನಗೂ ಕೂಡ.

ಸುಮಿತ್ರ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರೌಢತೆಯಿದ್ದ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳಾಗಿದ್ದಳು. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಯಾರ ಮೇಲೂ ಕೋಟಿಪಾಟಿಗಳಿದ್ದ, ಅಡುಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಪರಮಾವಧಿ ನೆರವಾಗಿ, ಅಂದಂದಿನ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಅಂದಂದೇ ಅಭ್ಯಸಿಸಿ ಮಾದರಿ ಕುಲವಧುವಾಗಿ ಅವಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಪ್ರಾಣಿ ಇಲ್ಲದೆ, ಬದುಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕನಸನ್ನೂ ಕಾಣದ ನನ್ನಂತವನಿಗೆ ಸುಮಿತ್ರಳಂತವಳು ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಬಾಳು ಹಸನಾಗುತ್ತದೆಂದುಕೊಂಡೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ, ವೀಣಾಳಂತೆ ಸುಮಿತ್ರಳು ಎರಡು ಜಡೆ ಹೆಣೆದು ಕೆನ್ನೆಗುಳಿಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾಳೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ತುಂಬಾ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಆ ನಗೆಗುಳಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದೇ ಸರಿ. ಆ ನಗೆಗುಳಿಯನ್ನು ನನ್ನ ಮುಂದೆ ತೋರಿಸಲು ಮನೋಹರವಾದ ನಗುವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸತಿ ಓದುವುದರಲ್ಲಿ ಜಾಣೆ. ಆದರೆ ಹತ್ತನೆಯ ಇಯತ್ರೆಗೆ ಅವಳ ಓದು ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ತನ್ನ ಶಿಕ್ಷಣವು ಹತ್ತಕ್ಕೆ ಕೊನೆಗಾಣುತ್ತದೆಂದುಕೊಂಡು ರತಿ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ. ವಾಚನಾಲಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಜನಪ್ರಿಯ ಕಾದಂಬರಿಕಾರ ಮುಟ್ಟುತ್ತವರ್ಕಿಯವರ ಎಲ್ಲಾ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅವಳು ಒಂಭತ್ತನೆಯ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೇ ಓದಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದಳು.

ವಾಚನಾಲಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಸದಸ್ಯತ್ವವಿರುವ ಏಕೈಕ ಮಹಿಳೆಯು ಅವಳಾಗಿದ್ದಳು. ಉಳಿದ ಹೆಸರಾಂತ ಲೇಖಕರ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಓದಿ ಮುಗಿಸುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವಳು ಹತ್ತರಲ್ಲಿ ಅನುತ್ತೀರ್ಣಗೊಂಡಿದ್ದಳು.

ಪ್ರಣಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೊದಲ ಕನಸು ಕಾಣುವಾಗಲೇ ನಾನು ಸುಮಿತ್ರಳ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಯಾವಾಗೆಂಬುದನ್ನು ನನಗೆ ಊಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮತ್ತು ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳ ನಡುವೆ ಯಾವಾಗಲೋ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡೆ. ಸುಮಿತ್ರ ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ! ಬಹುಶಃ ನನ್ನನ್ನು ಮಾತ್ರ. ಸುವಾಸನೆಯ ಸೋಪು, ಕಣ್ಣುಪ್ಪು, ಪೌಡರ್, ಗಾಜಿನ ಬಳಿ ಮುಂತಾದ ಖಾಂಚಿಂಚಿ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಮನಸೋಲುವವಳಲ್ಲ ಸುಮಿತ್ರ. ಅವಳಿಗೋಸ್ಕರ ಏನಾದರೂ ಕೊಳ್ಳಲು ಹಣ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಬೇಕಾಗಿ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಮಾವ ನನ್ನ ಖರ್ಚಿಗೆ 'ಪಾಕೆಟ್‌ಮನಿ' ಅಂತ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಅಮ್ಮನಪಾಲಿನ ಆದಾಯವನ್ನು ಮಾವನೇ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರ ನೋವು ಮಾವನನ್ನು ಬಹುವಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ನನಗೆ ಕೊಡುವ ಪಾಕೆಟ್‌ಮನಿ ಆ ನೋವನ್ನು ಕೊಂಚ ನೀಗಿಸಿರಬೇಕು. ಒಂದು ದಿನ ನನ್ನ ಅಮ್ಮ ಅಥವಾ ಅಪ್ಪ ಒಂದು ಪಾಲು ಕೇಳಿದರೆ ಸಿಡಿದೆಳೆವ ಸನ್ನಾಹದಲ್ಲಿದ್ದರು ಮಾವ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮೀಸಲಿಟ್ಟ ಮಾತುಗಳ ಮೊನಚು ಈಗ ಮೊಂಡಾಗಿದೆ.

ರತಿಗೆ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಮೀರಿದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿತ್ತು. ರತಿ ಎಂದು ಅವಳಿಗೆ ಹೆಸರಿಡಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸಿತು. ಬಿಳಿಯ ಬಣ್ಣವಾದರೂ ಶ್ಯಾಮಲಾ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಸಾಕಿತ್ತು. ನನಗೆ ಪರಿಚಯವಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಶ್ಯಾಮಲೆಯರು ಬಿಳಿಯರಾಗಿದ್ದರು.

ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ನಾನು ತಡವಾಗಿ ಮನೆ ಸೇರಿದೆ. ಬಾಗಿಲು ಬಡಿದಾಗ ರತಿ ಕದ ತೆರೆದಳು. ಅತ್ತೆ ತಲೆನೋವಿನಿಂದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮುಂಚೆಯೇ ನಿದ್ರಿಸಿದರೆಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಸಣ್ಣಗೆ ಉರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ಚಿಮ್ಮಿಣಿಯ ಬುಡ್ಡಿ ರತಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಚಿಮ್ಮಿಣಿಯ ಬೆಂಕಿ ನಾಲಗೆಯಲ್ಲಿ 'ಲೈಟ್ ಅಂಡ್ ಶೇಡ್' ದೃಶ್ಯದಂತೆ ಅವಳು ಮಿನುಗಿದಳು. ಬಾಗಿಲಿನ ಅಗುಳಿ ಹಾಕಿ ನಾನು ತಿರುಗಿದಾಗ ಚಿಮ್ಮಿಣಿ ದೀಪ ನಂದಿಹೋಗಿತ್ತು. ಚಿಮ್ಮಿಣಿ ಬುಡ್ಡಿಯನ್ನು ಆರಿಸುವಂತಹ ಗಾಳಿ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ.

ನನ್ನನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿರುವ ಸುಮಿತ್ರ, ನನ್ನನ್ನು ನಂಬಿ ಕಾಯುತ್ತಿರುವ ಮಾವ ಮತ್ತು ಅತ್ತೆ ಇವರೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ನಿಟ್ಟಿಸಿರು ಬಿಡುವುದನ್ನು ಕೇಳಲು ನಿಲ್ಲದೆ ನಾನು ನನ್ನ ಕೋಣೆಯತ್ತ ನಡೆದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ-5

ಆಲಿಂಬುದ ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಂದರೆ ಸುರುವಣ್ಣ. ದೊಡ್ಡ ತರವಾಡಿನ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದರೂ ಬಹಳಷ್ಟು ನೋವುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಕೋಟ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದ ಆಸ್ತಿ ವಿವಾದ ಬಗೆಹರಿದು, ಆಸ್ತಿಯೆಲ್ಲವೂ ತನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವನು ಬದಲಾದ. ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಅವನು ದೊಡ್ಡ ಬಂಗಳಿಗೆ ವಾಸ ಬದಲಿಸಿಕೊಂಡ. ವಾಚನಾಲಯದ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವದಂದು ನಾನು ಸುರುವಣ್ಣನನ್ನು ಮೊದಲ ಸಲ ಕಂಡಿದ್ದೆ. ನಾಲ್ಕೈದು ಯುವಕರೊಂದಿಗೆ ಸುರುವಣ್ಣ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ

ಬಂದಿಳಿದಿದ್ದ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ರಾಕ್ ಅಂಡ್ ರೋಲ್ ಡ್ಯಾನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವನ ಜೊತೆ ಕುಣಿದಿದ್ದ ಕೂಡ.

ಮರುದಿನ ಟೈಟ್ ಪ್ಯಾಂಟ್, ಅರ್ಧತೋಳಿನ ಶರ್ಟು ತೊಟ್ಟು ಆರು ಯುವಕರು ಊರ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಹೋಗುವುದನ್ನು ಕಾಣಲು ರಸ್ತೆ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ತೋಡಿನ ಬಳಿ ಜನ ದಟ್ಟವಾಗಿ ಸೇರಿದ್ದರು. ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಈಜುವುದು ಕಾಣಲು ಊರಿನವರೆಲ್ಲಾ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಾಗಿದ್ದರು. ರಾತ್ರಿ ಹೊತ್ತು ಏರಿದರೂ ಬಂಗಲೆಯಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತೆ ಮತ್ತು ಡ್ಯಾನ್ಸ್‌ನ ಹೆಜ್ಜೆಗಳ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಎಲ್ಲರೂ ಗಾಂಜಾದ ನಿಶೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ಊರಿನ ಜನ ಗುಸುಗುಸು ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡರು. ಸುರುವಣ್ಣನ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ತುಂಬಾ ವಿಸ್ಮಯ ಬಾಟಲಿಗಳಿದ್ದವೆಂದು ಒಬ್ಬ ಕೆಲಸದವನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿದ. ಅವನ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬತ್ತ ಬಿಸಿಲಿನ ಹುಣ್ಣಿನಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದನೆಂದೂ ಅದರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಪುಳ್ಳುವನ್ ವೈದ್ಯರ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಯಾರೋ ಹೇಳಿ ಪ್ರಚಾರಗೊಟ್ಟಿರಬೇಕೆಂದಿದ್ದರು.

ಯುವಕರ ಹಾಡು, ಕುಣಿತ, ಕುಡಿತ ಇತ್ಯಾದಿ ಒಂದು ವಾರಗಳ ಕಾಲ ನಡೆದವು. ಸ್ನೇಹಿತರೆಲ್ಲಾ ಹೊರಟು ಹೋದನಂತರ ಸುರು ಒಟಿಯಾದ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನೊಮ್ಮೆ ಬೇಟಿಯಾದೆ.

'ಯಾರು ನೀನು?' ಊರಿನವರಿಗೆ ತಾನು ಅಪರಿಚಿತನಲ್ಲವೆಂಬ ಧಿಮಾಕಿನಿಂದ ಅವನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದ. ನಾನು ನನ್ನ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದೆ. ಮನತನದ ಹೆಸರನ್ನೂ ಹೇಳಿದೆ.

'ಲೋ... ನಿನ್ನಮ್ಮ ಹಾಗೂ ನನ್ನಮ್ಮ ಕ್ಲೋಸ್ ಫ್ರೆಂಡ್ಸ್' ಎನ್ನುತ್ತಾ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಹತ್ತಿರವಾದ. ಸುರುವಣ್ಣ ನನ್ನನ್ನು ಅವನ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ. ಅವನ ತಾಯಿ ಚಹಾ ಮತ್ತು ಹಲ್ವಾ ಕೊಟ್ಟರು. ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಹಲಸಿನ ಹಣ್ಣುಕೊಟ್ಟರು. ಬೂದಿಯಲ್ಲಿ ಹೂತಿಟ್ಟು ಹಣ್ಣು ಮಾಡಿದ ಹಲಸಿನ ಹಣ್ಣಿನ ರುಚಿಯ ನೆನಪು ಈಗಲೂ ಹಸಿರು ಹಸಿರಾಗಿಯೇ ಇದೆ.

'ನಾವಿನ್ನು ಗೆಳೆಯರು' ಸುರುವಣ್ಣ ಹೇಳಿದ. ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವುದು, ಹಗಲು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವುದು, ರಾತ್ರಿ ಕಪ್ಪೆ ಹಿಡಿಯುವುದು, ಅನಂತರ ರಾತ್ರಿಯೂಟ.

ಸುರುವಣ್ಣನಿಗೆ ಇನ್ನಿಬ್ಬರು ಹಿಂಬಾಲಕರಿದ್ದರು. ಅವರಿಬ್ಬರ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬ ಪಣೆಯರ ಹುಡುಗ. ಪಣೆಯ ಕೀಳುಜಾತಿಯವನಾದುದರಿಂದ ಅವನ ಅಂತಸ್ಸನ್ನು ಏರಿಸಲು ಸುರುವಣ್ಣ ಅವನನ್ನು 'ಮೆನೋನ್' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಮೆನೋನ್ ಕಪ್ಪೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಸ್ಸೀಮ. ಅಂತೆಯೇ ಅದನ್ನು ಫೈ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಪುಣ. ಮತ್ತೊಬ್ಬನ ಹೆಸರು ಪುಷ್ಪಾಂಗದ. ಅವನನ್ನು ಪುಷ್ಪೇಟ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಪಾರಿವಾಳ, ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಬಲೆ ಬೀಸಿ ಹಿಡಿಯುವುದು ಅವನ ಕೆಲಸ.

'ಕಪ್ಪೆ ಫೈ ಜೊತೆ ವಿಸ್ಮಿ ಬೇಡ್ಲಾ ಸುರುವಣ್ಣಾ?' ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ವಿಸ್ಮಿಬಾಟಲಿಗಳ ತುಂಬಿದ ಪೇಪರ್ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಿತ್ತು.